

Corea del Nord és oficialment una república democràtica sorgida de la divisió de la península Coreana el 1945. En la pràctica, però, és el darrer bastió de l'ortodòxia comunista asiàtica i, sobretot, el regne dels Kim: Kim Il-sung, el seu primer president, i Kim Jong-il, el fill i successor. País considerat maligne per al neoconservadorisme nord-americà, finalment l'administració Bush s'ha avingut a negociar una eixida a la recent crisi nuclear.

Si alguna cosa caracteritza la República Democràtica de Corea és la seua insistència a assolir l'arma nuclear, que definitivament asseguri l'existència de l'estat nord-coreà en un futur. Al llarg de les darreres dècades, Corea del Nord ha desenvolupat el seu poder armamentístic d'una manera desmesurada i no ha dubtat a transferir tecnologia a l'Iran a canvi de matèries primeres. Això ha incomodat –i molt– els nord-americans, i no solament per ser Corea del Nord la protagonista d'una de les guerres (1950-53) dels EUA durant la guerra Freda. El president George Bush declarà en el seu discurs sobre l'Estat de la Unió del 29 de gener del 2002 que Corea del Nord formava part dels estats de l'eix del mal, denominació a la carta per designar els països que, segons l'inquilí de la Casa Blanca, produeixen armes de destrucció massiva: l'Iraq de Saddam Hussein, l'Iran dels aiatol·làs i la Corea comunista.

El desenvolupament del programa nuclear nord-coreà s'ha convertit en un maldecap per a l'administració nord-americana. La República Democràtica ha continuat desenvolupant la tecnologia nuclear al marge del Tractat de No Proliferació Nuclear. A la planta de Yongbyon, segons els serveis d'intel·ligència nord-americans, s'obté el plutoni suficient i convenientment elaborat per fabricar la bomba atòmica. Tanmateix, abans de les proclames apocalíptiques de Bush, els EUA i Corea del Nord signaren el 1994 un acord en què els nord-americans prometien ajudes

El regne dels Kim

econòmiques a canvi de la paralització del programa nuclear nord-coreà.

La tensió entre Washington i Pyongyang ha viscut punts crítics cada cop que els nord-coreans han realitzat demostracions del poder dels seus míssils balístics, la darrera el juliol de l'any passat, quan Corea del Nord realitzà un assaig amb la joia de la corona dels seus arsenals, el Taepodong-2, un projectil de llarg abast capaç d'atènyer la costa est dels EUA. La prova no solament alertà la Casa Blanca, sinó que provocà també les protestes de Seül i Tòquio.

El comunisme coreà. La República Democràtica de Corea ha estat titllada sovint d'estalinista. Tanmateix, el règim amb capital a Pyongyang és alguna cosa més, que al marxisme-leninisme de tall estalinista, sobretot la tesi tradicional de socialisme segons cada país, cal afegir el maoisme i les influències de la filosofia tradicional coreana. El primer Partit Comunista (PC) coreà fou fundat a Shangai el 1921; fou reconstituït el 1925 amb els exiliats coreans a l'URSS. El 1910 la península de Corea havia estat annexionada a l'imperi japonès. El socialisme coreà, doncs, sempre tingué un fort component naciona-

lista, que repercutí en la seva evolució posterior. Precisament, qui havia de ser el líder revolucionari per excel·lència de la nova Corea, Kim Il-sung, fou un dels coreans exiliats a Rússia i que tornaren a la península per mà de l'Exèrcit Roig. Mentrestant, la fi de la Segona Guerra Mundial definí la línia de divisió de les dues Corees, l'ocupada per l'Exèrcit Roig, al nord, i l'ocupada pels EUA al sud. A la zona alliberada pels soviètics fou constituït el Buró Nord-coreà del Partit Comunista de Corea, amb seu a Pyongyang, mentre al sud s'intentava constituir el PC per mà de Pak Hon-jong. Tanmateix, l'exili coreà a la Xina creà el Nou Partit Popular o Sinmindang, d'inspiració maoista i dirigit per Kim Tu-bong.

La idea 'juche'. El 22 de juliol del 1946 s'establí el Front Unit per a la Reunificació de la Pàtria, que agrupà el PC de Corea del Nord (els prosoviètics de Kim Il-sung), el Nou Partit Popular, el Partit Demòcrata i el Partit dels Joves Amics de la Via Celestial (de caràcter sectari). Una setmana després es fusionaven PCCN i NPP en el Partit dels Treballadors de Corea del Nord que s'estengué també per l'àrea ocupada pels Estats Units en el Partit dels Treballadors de Corea del Sud. D'antuvi el Partit dels Treballadors arrellegà totes les sensibilitats i intentà mantenir l'equilibri intern: prosoviètics, proximesos, nacionalistes i facció guerrillera de Kim Il-sung que, finalment, es faria amb el poder absolut.

La finalització de la guerra amb Corea del Sud i els Estats Units (1956) inicià les purgues en el si del PCCN, que, amb l'eliminació de les faccions prosoviètica i proximesa, significà la victòria de Kim Il-sung, que a partir d'aleshores aplicà el seu model de socialisme, centrat en el desenvolupament de la idea *juche*. Aquest concepte d'arrel coreana, que Kim Il-sung concep com l'evolució del marxisme-leninisme en la cultura coreana, parteix de la consideració que l'home és l'únic responsable del seu destí. "En poques paraules –segons el líder nord-coreà–, la idea *juche* significa que els propietaris únics de la revolució i de la construcció posterior són les masses."

Juche es configura a la República Democràtica de Corea com tot un sistema

Soldats nord-coreans en una desfilada per celebrar unes proves nuclears realitzades amb èxit a Phyongsong.

El Govern de la República Democràtica de Corea del Nord, després de les proves de míssils de l'estiu passat, ara s'ha avingut a negociar el futur del seu programa nuclear amb els seus veïns i els Estats Units, en les anomenades "converses a sis" (les dues Corees, la Xina, el Japó, Rússia i els Estats Units)

filosòfic acaparat per la figura del líder polític, Kim Il-sung des d'un principi, que segons el llegendari comunista nord-coreà s'inspirà en la muntanya Paektu com a símbol patriòtic, i des de la mort d'aquest (el 1994), pel seu fill i successor com a president nord-coreà Kim Jong-il, considerat ara el responsable del desenvolupament de la doctrina *juche*.

La doctrina *juche* té molt a veure amb la concepció especial del socialisme nord-coreà, però també és el fonament de la política armamentística del règim. Així, segons Kim il-sung, l'exèrcit esdevé la classe revolucionària per excel·lència, per tant, l'element sobre el qual es recolza el socialisme coreà. Fer de l'exèrcit el substitut del proletariat com a classe social d'avantguarda és producte de l'especial sensibilitat per la defensa, en oposició al "paper titella" de Corea del Sud respecte dels Estats Units. *Juche*, segons el seu principal ideòleg, exalta la sobirania nacional popular, al marge d'influències externes, que són considerades perniciososes per al desenvolupament normal de la transició de la societat coreana al comunisme.

Les converses de Pequín. El Govern de la República Democràtica de Corea del Nord, després de les proves de míssils de l'estiu passat, ara s'ha avingut a negociar el futur del seu programa nuclear amb els seus veïns i els Estats Units, en les anomenades "converses a sis" (les dues Corees, la Xina, el Japó, Rússia i els Estats Units) que es desenvolupen a la capital xinesa. De moment, el règim de Corea del Nord ha aconseguit que els seus capitals a Macau siguin desbloquejats, concretament 24 milions de dòlars dipositats al Banc de la Xina de l'excolònia portuguesa. Això no obstant, el Govern de Pyongyang, en boca del seu negociador, Kim Kie-guan, només accepta la suspensió de les activitats del seu reactor de Yongbyon mentre que els seus veïns i els Estats Units li exigeixen la paralització efectiva de tot el seu programa nuclear, un supòsit difícil d'acceptar pels nord-coreans. Així les coses, encara és aviat per extraure'n conclusions.

David Garrido